

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719205016
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:8719205016.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobkyne: Q.. G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XX, XXX XX V., právnej zastúpenej JUDr. Petrom Reblánom, advokátom, so sídlom Cestice 118, 044 71 Cestice, IČO: 48 174 297, proti žalovanému: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, právne zastúpenému JUDr. Marekom Morochovičom, advokátom, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, IČO: 31 808 689, o zaplatenie 6.233,28 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/50/2020-226 zo dňa 06.04.2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/50/2020-226 zo dňa 06.04.2022 v napadnutom druhom výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj len „okresný súd“ alebo aj len „súd prvej inštancie“) konanie zastavil (prvý výrok uznesenia). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok uznesenia).

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu 25.11.2019 domáhala uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť jej škodu vo výške 187.783,66 Sk. Podaním doručeným súdu dňa 10.03.2022 opravila zrejmú chybu v písaní a počítaní tak, že sa domáhala od žalovaného úhrady v prepočte na menu Euro sumy 6.233,28 Eur, ktorú čiastku vynaložila v súvislosti s prekládkou VN kábla na základe vydaného územného rozhodnutia Mesta Poprad zo dňa 19.06.2007. Ďalej sa od žalovaného domáhala vyplatenia nájomného za obdobie rokov 2017, 2018 a 2019, spolu 36.000,- Eur z dôvodu, že cez jej pozemky parcela „C“ KN kat. úz. V., č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX vedie podzemné vedenie VN. S tým súvisia pre ňu a jej rodinu rôzne obmedzenia a ochranné pásma. Pred prvým pojednávaním žalobkyňa vzala žalobu prostredníctvom svojho právneho zástupcu v plnom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Zástupca žalobkyne pri uvedenom úkone žiadal, aby súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania zohľadnil tú skutočnosť, že žalobkyňa je stále na materskej dovolenke s dieťaťom. Z dôvodov jej osobných a majetkových pomerov jej bolo priznané oslobodenie od poplatkovej povinnosti v plnom rozsahu, a preto žiadal aplikovať ustanovenie § 257 CSP. Podľa tvrdenia právneho zástupcu žalobkyne dôvodom, pre ktorý žalobkyňa podala návrh na súd bolo jej citové rozpoloženie, keď voči nej sa viedlo konanie zo strany žalovaného o zriadenie vecného bremena, pričom hoci vynaložila finančné prostriedky na odstránenie vedenia vysokého napätia, za ktorého vlastníka považovala žalovaného, neskôr zistila, že tieto náklady boli vynaložené zbytočne. Žalobu podala sama ako práva neznalá osoba a k jej späťvzatiu došlo po tom, čo splnomocnila pre zastupovanie v konaní zástupcu s právnickým vzdelaním. Konajúci súd prvej inštancie akceptoval uvedené dôvody ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre neuloženie povinnosti

žalobkyni nahradiť trovy konania žalovanému. Súd zohľadnil i osobné a majetkové pomery na strane žalobkyne, ktoré boli dôvodom pre priznanie oslobodenia od poplatkovej povinnosti ešte Okresným súdom v Poprade pri podaní žaloby na súd. Tieto pomery pretrvávali i v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže žalobkyňa je stále na materskej dovolenke s maloletým dieťaťom. Na strane druhej súd zohľadnil i majetkové pomery na strane žalovaného, ktorý je právnickou osobou s dostatočným majetkom a príjmom na to, aby bol schopný uhradiť trovy konania, ktoré mu vznikli do späťvzatia žaloby.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, pričom odvolaním napadol druhý výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania. Odvolanie zdôvodnil existenciou odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ Civilného sporového poriadku. Zvýraznil, že aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť však o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí i náležite odôvodnený. Ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal voľnú úvahu v prípade jeho aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa. Zvýraznil, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Súd uvedeným spôsobom nepostupoval, vec právne správne neposúdil a z hľadiska aplikácie ustanovenia § 257 CSP ani dostatočne neodôvodnil s poukazom na celý komplex okolností relevantných pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia. Dôvody vzhliadol len v okolnostiach tvrdených právnym zástupcom žalobkyne ohľadne dôvodov podania žaloby, jej údajnej právnej nevedomosti a sociálnej a majetkovej situácie žalobkyne, a to bez toho, aby si tieto tvrdenia i preveril, čo nie je vecne správny postup. Bližšie sa nezaoberal pravdivosťou a trvaním tvrdených okolností významných z hľadiska rozhodovania podľa § 257 CSP. Tieto okolnosti neboli zo strany súdu dostatočne zistené a odôvodnené, teda nebolo konkretizované, v čom ide o výnimočný prípad a aké boli dané dôvody vhodné osobitného zreteľa. Súd nemohol mať vôbec za preukázané, že dôvodom, pre ktorý žalobkyňa podala návrh na súd, bolo jej citové rozpoloženie, nakoľko k tomuto sa nevyjadřila ani samotná žalobkyňa. Tvrdil to len jej právny zástupca, pričom z hľadiska § 257 CSP citové rozpoloženie strany sporu nie sú dôvodom na použitie tohto ustanovenia. Súd tiež neskúmal a neodôvodnil, či žalobkyňu vzhľadom na jej vek, životné, pracovné a podnikateľské skúsenosti, vysokoškolské vzdelanie ospravedlňuje z nedôvodného podania žaloby, jej údajná neznalosť práva a či na tieto okolnosti je možné prihliadnuť, keď si ne zvolila právneho zástupcu, ak v iných prípadoch súdnych sporov si zástupcu zvolila. Žalobkyňa si musela a mala byť vedomá následku podania žaloby aj čo do povinnosti v prípade neúspechu na náhradu trov konania. Žalovaný tiež považuje konštatovanie súdu o majetkových a sociálnych pomeroch žalobkyne odôvodňujúcich použitie § 257 CSP za nepreukázané až arbitrárne. Súd jednak neskúmal, či skutočnosť, pre ktoré bola žalobkyňa oslobodená od súdnych poplatkov, trvajú i v súčasnosti, uspokojil sa len nepreukázaným tvrdením jej právneho zástupcu. Súd neskúmal vôbec jej majetkové a zárodkové pomery a tiež pomery v jej domácnosti. Žalobkyňa je pritom výlučnou vlastníčkou niekoľkých nehnuteľností, pričom žalovaný uviedol konkrétne čísla parciel v katastrálnom území obce V., ďalej stavby - súpisné číslo XXXX na J. X č. XX, v ktorom sa nachádzajú dva byty a kancelárskej priestory. Pre použitie ustanovenia § 256 ods. 1 CSP taktiež nemá vplyv skutočnosť, že strana, ktorá má platiť náhradu trov konania, bola sama oslobodená od súdnych poplatkov. Meradlom pre nárok na náhradu trov konania je v tomto prípade zavinenie zastavenia konania. Podporne poukázal žalovaný na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 2862/07, v zmysle ktorého použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zárodková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila je lepšia ako u jej protistrany. Súd tiež nevzal do úvahy ani postoj žalobkyne ku konaniu, keď aj napriek k vyjadreniu žalovaného vznesenej námietke premlčania, zotrvala na podanej žalobe, čo viedlo až do nariadenia neúčelného pojednávania. Preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho druhom výroku zmenil tak, že žalovanému prizná voči žalobkyni právo na náhradu trov prvostupňového konania v celom rozsahu a zároveň žalovaný uplatnil i nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolanie žalovaného bolo doručené žalobkyni prostredníctvom jej právneho zástupcu dňa 28.05.2022 s možnosťou k uvedenému sa v lehote 10 dní vyjadriť.

5. K odvolaniu žalovaného sa podaním zo dňa 07.06.2022 vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedla, že súd prvej inštancie v rámci druhého výroku napadnutého rozhodnutia prihliadol na to, že žalobkyňa už skôr v konaní preukázala, že jej pomery odôvodňujú, aby bola od súdneho poplatku v celom rozsahu oslobodená. Žalovaný predmetné oslobodenie žalobkyne od súdnych poplatkov nerozporoval ani nenapadol opravným prostriedkom. Dokonca ani netvrdil a nepreukázal, že pomery žalobkyne oslobodenie od súdneho poplatku v súčasnosti už neodôvodňujú. Stav, z ktorého vychádzal súd pri oslobodení od súdnych poplatkov sa teda nijako nezmenil ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o zastavení konania a nepriznaní nároku žalovaného na náhradu trov konania. Pomery strany pre účely oslobodenia od súdnych poplatkov preto podľa názoru žalobkyne môžu zároveň predstavovať i širší právny inštitút dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré súd uplatní § 257 CSp. Súd správne prihliadol, že žalobkyňa nie je zamestnaná, teda nemá príjem zo závislej práce ani z podnikania, pričom sama sa stará o maloleté dieťa, voči ktorému je zaťažená vyživovacou povinnosťou. Návrh na začatie konania si žalobkyňa spracovala sama bez pomoci akejkoľvek práva znalej osoby, pričom vychádzala iba zo vzoru stiahnutého „z internetu“. Žalobkyňa súd informovala, že pri iniciovaní predmetného súdneho sporu konala pod vplyvom nežiadúceho emočného rozpoloženia vyvolaného najmä negatívnym pôsobením z toho, že Lesy SR, ako žalobca, voči nej iniciovali v roku 2019 súdne konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C/13/2019 o nariadenie neodkladného opatrenia a zriadenie vecného bremena. Následne žalobkyňa ešte pred prvým pojednávaním na začiatku prvého predbežného prejednávania vzala žalobu späť, čím zamedzila vzniku ďalších zbytočných a neúčelných trov konania. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie žalovaný neuplatnil žiadne prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré by vylúčili uplatnenie § 257 CSP. Žalovaný v rámci svojho odvolania neuvádza nič, čo nemal možnosť uviesť už na predbežnom prejednaní veci dňa 06.04.2022. Argumentáciu použitú v odvolaní žalovaný tak neuplatnil riadne a včas. Žalobkyňa sa navyše svojou písomnou žiadosťou ešte zo dňa 02.02.2022 prostredníctvom svojho právneho zástupcu obrátila priamo na žalovaného, nakoľko ten nemal v danom čase žiadneho právneho zástupcu s tým, aby vec vyriešili mimosúdne. Žalobkyňa navrhla žalovanému, že žalobu vezme späť v celom rozsahu a konanie navrhne zastaviť, pričom si uplatní nárok na náhradu trov konania, ak s takýmto postupom bude žalovaný súhlasiť a tiež si neuplatní nárok na náhradu trov konania, pričom predmetný prípis zo dňa 02.02.2022 bol žalovanému doručený už dňa 03.02.2022 a žalovaný naň vôbec nereagoval a dňa 23.03.2022 udelil plnú moc advokátovi na zastupovanie v tejto veci. Súd prvej inštancie takisto vec správne posúdil, nakoľko i podľa verejne prístupných zdrojov žalovaný mal podľa vlastnej účtovnej evidencie v roku 2021 celkové výnosy vo výške 243.531.457,- Eur a zisk vo výške 12.243.659,- Eur. Je preto zjavné, že uplatnením § 257 CSP a nepriznaním náhrady trov nemohla vzniknúť žalovanému žiadna reálna neprimeraná, či iná ujma. Žalobkyňa tak navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom druhom výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správne.

6. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo doručené žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 30.06.2022, s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

7. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

8. V dôsledku podaného odvolania žalovaného krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Odvolací súd v súvislosti s citovanou právnou úpravou náhrady trov konania konštatuje, že práva úprava Civilného sporového poriadku upravuje striktné kritériá pri rozhodovaní súdu o náhrade trov konania. V zmysle dikcie obsiahnutej v citovanej procesnej právnej úprave súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zásade vychádza len z procesného úspechu strán v spore a priznáva, či

nepriznáva náhradu trov konania v závislosti od meritórneho rozhodnutia a z neho vyplývajúceho úspechu, či neúspechu tej-ktorej strany sporu. Osobitne je upravená len situácia pri zastavení konania, kedy súd meritórne nerozhoduje, a teda ani otázku procesného úspechu, či neúspechu strán sporu, nie je za tejto procesnej situácie možné vyvodiť. Určitú modifikáciu striktného aplikovania pomeru úspechu, či neúspechu, resp. zavinenia zastavenia konania umožňuje súdu len ustanovenie § 257 CSP umožňujúce súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Súdny sú povinné vždy vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a zohľadňovať všetky relevantné skutočnosti z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania. V niektorých prípadoch však striktné aplikovanie zásady úspešnosti v spore bez zohľadnenia ostatných okolností konkrétneho prípadu by mohlo viesť v praxi k nežiadúcej tvrdosti a nebolo by v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti rozhodovania súdu, zákon umožňuje zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania v takýchto špecifických prípadoch a dáva súdu možnosť výnimočne uplatniť moderačné oprávnenie podľa ustanovenia § 257 CSP. Zákonná dikcia vyžaduje pre aplikáciu moderačného oprávnenia súdu naplnenie dvoch podmienok: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a súbežne musí ísť o výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť použitia tohto zákonného ustanovenia. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať v charaktere určitého druhu konania alebo môžu byť dané charakterom určitej procesnej situácie, prípadne sa môžu týkať celkom špecifických skutkových, či sociálnych aspektov strán sporu.

13. V súdnej veci súd prvej inštancie odvolaním napadnutým uznesením konanie zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou, pričom o uvedenom zastavení konania rozhodol prvým výrokom uznesenia, ktorý výrok nie je napadnutý odvolaním ani jednej zo sporových strán. Práve na okolnosť späťvzatia žaloby pred prvým pojednávaním, bezprostredne po zastúpení žalobkyne právnym zástupcom z radu advokátov, súd prvej inštancie prihliadol, rovnako ako na majetkové, sociálne a zárobkové pomery žalobkyne. S uvedeným postupom súdu a záverom z neho vyplývajúcim sa odvolací súd stotožňuje.

14. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že v priebehu konania, vzhľadom na zistené majetkové, zárobkové a sociálne pomery žalobkyne tejto bolo v predmetnom konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a to uznesením Okresného súdu Poprad č.k. 17C/48/2019 - 82 zo dňa 18. 02. 2020. Takéto oslobodenie jej následne v priebehu konania nebolo ani čiastočne odňaté, pričom podľa vyjadrení právneho zástupcu žalobkyne žalobkyňa je osobou na materskej dovolenke bez aktuálne dosahovaného príjmu, starajúcou sa o maloleté dieťa, ktoré je na ňu odkázané výživou. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namieta, že súd sa nesprávne uspokojil len s jednostranným konštatovaním právneho zástupcu žalobkyne, odvolací súd uvádza, že prípadné ďalšie zisťovanie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov, resp. zisťovanie majetkovej, sociálnej a zárobkovej situácie a pomerov na strane žalobkyne, po druhýkrát v priebehu jedného konania, v čase keď bola žaloba vzatá späť, by viedlo k neúmernému predlžovaniu konania, kde uvedené úkony súdu by sa miňali zásade účelnosti, rýchlosti a hospodárnosti konania. Pre súd je rozhodujúci stav v čase jeho rozhodnutia, keď v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie o zastavení konania mala žalobkyňa status osoby, ktorej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, preto súd prvej inštancie dôvodne konštatoval, že ako dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol i pomery na strane žalobkyne.

15. Odvolací súd zvyčajne predovšetkým tú skutočnosť, že žalobkyňa vzala žalobu späť v predmetnom konaní pred prvým pojednávaním, po prevzatí zastupovania žalobkyne právnym zástupcom, preto žalovaný nebol nútený vynakladať náklady na právne zastúpenie v súvislosti s bránením práva na súde s výnimkou určeného pojednávania, na ktorom bola žalobkyňou žaloba vzatá späť. Preto odvolací súd vyhodnotiac okolnosti daného sporu, kde žalobu uplatnila osoba neznalá práva, ktorej bolo následne priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorá následne žalobu vzala späť proti žalovanému, ktorý je štátnym podnikom s desiatkami odštepných závodov, s vlastným právnym oddelením, vykazujúci značný ročný obrat a z nech plynúci zisk, ktorý sa napriek vlastnej dispozícii zamestnancami s právnickým vzdelaním, nechal zastúpiť zástupcom z radov advokátov. Komparáciou pomerov na strane sporových strán s prihliadnutím na osobitné okolnosti a priebeh prejednávanej veci, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný ako stabilný a silný subjekt na trhu, neutrpí vážnejšiu ujmu nepriznaním náhrady trov konania, ktoré bolo z dôvodu späťvzatia žaloby zastavené pred otvorením pojednávania vo veci samej a trovy ktorého (právneho zástupcu, ktorého meno sa zhoduje s menom člena dozornej rady žalovaného) pri prísne formalistickej aplikácii úpravy o trovách konania by znášala osoba na materskej dovolenke, ktorej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k vecnej správnosti druhého výroku odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP, rovnako za aplikácie ustanovenia § 257 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalovaného, tento nebol úspešný ani sčasti, keď uznesenie súdu prvej inštancie bolo v napadnutom výroku potvrdené ako vecne správne. Procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalobkyni, ktorá bola rovnako zastúpená právnym zástupcom z radu advokátov a k odvolaniu žalovaného sa prostredníctvom právneho zástupcu i vyjadrovala. Pokiaľ súd prvej inštancie aplikoval ust. § 257 CSP pri rozhodnutí o trovách prvoinštančného konania, odvolací súd uvedené dôvody vzhliadol v odvolacom konaní, keď odvolací súd nepriznaním nároku na náhradu trov odvolacieho konania inak procesne úspešnej žalobkyni, nastolil rovnovážny a spravodlivý stav v konaní v otázke znášania nákladov sporových strán, keď každá zo sporových strán bude sama znášať trovy konania, ktoré jej v súvislosti s právnym zastúpením v danom konaní vznikli. Z uvedených dôvodov, odvolací súd žalobkyni, hoc procesne úspešnej strane sporu, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, za aplikácie ust. 257 CSP so zreteľom na spravodlivé usporiadanie pomerov medzi sporovými stranami a rovnomerné zaťaženie sporových strán znášaním trov v konaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby.

18. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).